

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 30 czerwca 2025

WOOS.410.139.2025.PB.2

**Prezydent Miasta Katowice
ul. Młyńska 4
40-098 Katowice**

Odpowiadając na wnioski z 4 kwietnia 2025 r. oraz 17 czerwca 2025 r., znak RM-II.062.3. w sprawie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice” (dalej GPR), po przeanalizowaniu przedłożonej dokumentacji, na podstawie art. 48 ust. 1, ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U z 2024 r., poz. 1112 ze zm.)

uzgadniam

odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu w/w dokumentu.

Lokalny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze programowym, identyfikującym potrzeby w zakresie rewitalizacji. Z założenia wyznacza cele i kierunki planowanych działań rewitalizacyjnych, których zadaniem jest zwiększanie szans rozwojowych miasta i poprawa jakości życia jego mieszkańców, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Projekt GPR jest dokumentem o charakterze programowym, który w sposób pogłębiony identyfikuje potrzeby w zakresie rewitalizacji, wyznacza wizje i cele wraz z kierunkami planowanych działań rewitalizacyjnych. Został przygotowany zgodnie z wymogami wynikającymi z ustawy o rewitalizacji. W swym zakresie uwzględnia listę planowanych przedsięwzięć podstawowych oraz charakterystyki pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Na wstępie należy zauważyć, iż to podmiot (organ) opracowujący projekt dokumentu każdorazowo analizuje i ustala czy dany dokument wymaga obligatoryjnie (art. 46 ww. ustawy) lub fakultatywnie (w uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska – art. 47 ww. ustawy) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ewentualnie czy danego dokumentu z uwagi na jego zawartość dotyczą w ogóle przepisy z zakresu strategicznej oceny.

Jednocześnie, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - organ opracowujący projekt dokumentu będącego

jednym z dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy lub projekt zmiany takiego dokumentu, może odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, po uzgodnieniu z właściwymi organami wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy.

Warunkiem odstąpienia od ww. oceny jest stwierdzenie, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Ponadto muszą zostać spełnione przesłanki odstąpienia wskazane w art. 48 ust. 3 lub 4 ww. ustawy (w zależności czy mamy do czynienia z nowym dokumentem czy ze zmianą aktualnie obowiązującego dokumentu).

Z przedłożonego wniosku (w szczególności z pisma uzupełniającego/wyjaśniającego z 17 czerwca 2025 r) wynika, iż organ opracowujący dokument zakwalifikował go do grupy dokumentów, które obligatoryjnie wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (na co wskazuje m.in. podstawa prawna, treść żądania zawarta w przedłożonym wniosku) – jednak jego realizacja nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko (co uzasadnia wystąpienie z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 48 ww. ustawy).

Przy rozważeniu możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, tutejszy Organ wziął pod uwagę wskazane poniżej uwarunkowania wynikające z art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a mianowicie: charakter działań przewidzianych w projektowanym dokumencie, rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko.

Założeniem projektu GPR jest skoordynowanie i integracja zamierzeń różnych podmiotów w dziedzinie rewitalizacji w celu przezwyciężenia stanu kryzysowego wynikającego z koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych na obszarze rewitalizacji. Obszar rewitalizacji wyznaczony został uchwałą nr III/21/24 Rady Miasta Katowice z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Katowice. W ujęciu przestrzennym zasięg oddziaływania projektu GPR (obszar rewitalizacji) odnosi się do obszaru 1314,5 ha, co stanowi 7,98% powierzchni Katowic i obejmuje 65 846 osób¹ tj. 25,1% mieszkańców miasta.

Obszar rewitalizacji miasta Katowice obejmuje tereny w północnej części miasta, które są mocno zurbanizowane i przekształcone antropogenicznie. Podobszary rewitalizacji ujęte łącznie stanowią obszar Katowic cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami gospodarczymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi, technicznymi.

GPR Katowice obejmuje 9 podobszarów rewitalizacji, tj.: Śródmieście, Zawodzie, Załęże, Dąb, Wełnowiec – Józefowiec, Bogucice, Dąbrówka Mała, Szopienice – Burowiec, Janów – Nikiszowiec.

W przeważającej części lokalizacja realizacji przedsięwzięć zdefiniowanych w ramach listy planowanych przedsięwzięć podstawowych ogranicza się do obszaru rewitalizacji. W ramach tej listy, możliwe jest również wskazanie projektów wykraczających swą planowaną lokalizacją poza obszar rewitalizacji. Do takich zakwalifikowano:

- 8 przedsięwzięć „miękkich”, bez komponentu o charakterze inwestycyjnym, ze wskazaniem obiektowym wyłącznie w odniesieniu do podmiotu/placówki prowadzącej działania ukierunkowane na realizację celów w wymiarze społecznym.
- 2 przedsięwzięcia „twarde”, o charakterze inwestycyjnym pozostające w przestrzennej bliskości obszaru rewitalizacji.

W przypadku charakterystyk pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć odnoszących się do odpowiednich kierunków działań, wskazano w projekcie GPR „typy/grupy” zadań, których realizacja będzie wpisywać się i realizować cele określone w projekcie GPR.

Projekt GPR nie stanowi dokumentu wykonawczego, nie określa szczegółowych wytycznych do realizacji przedsięwzięć, nie przesądza o ich skali, czy też wymogach w zakresie możliwych rozwiązań technicznych.

„Celem generalnym procesu rewitalizacji jest trwałe ożywienie społeczno- gospodarcze obszaru rewitalizacji wraz z poprawą warunków środowiskowych, funkcjonalno przestrzennych i technicznych na rzecz wysokiej jakości życia oraz zapewnienia włączenia mieszkańców i podmiotów działających na tym obszarze w korzyści dynamicznej transformacji i rozwoju Katowic.”

Przykładowo, w przedmiotowym dokumencie (GPR) wskazano m.in. następujące działania/kierunki działań:

- Zielona Strefa Nauki – Rekonstrukcja zielono-niebieskiej infrastruktury na śródmiejskim odcinku doliny rzeki Rawy;
- Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych;
- Katowice – Czyste powietrze, termomodernizacja budynków;
- Modernizacja placu zabaw w Parku Załęskim;
- Park w Dąbrówce - strefa integracji pokoleń;
- Centrum Himalaizmu im. Jerzego Kukuczki;
- Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji przy Szkole Podstawowej nr 45 w Katowicach;
- Dzielnicą nowych technologii - Katowicki HUB gamingowo – technologiczny;
- Dzielnicą nowych technologii – zagospodarowanie terenu szybu Poniatowski etap VI;
- Budowa kompleksu domów akademickich;
- Utworzenie Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności;
- Śląskie Interdyscyplinarne Centrum Chemii;
- Nowe życie Teatru Śląskiego na kolejne 120 lat;
- Rewitalizacja przestrzeni Śląskiej Fabryki Urządzeń Górniczych Montana S.A. poprzez adaptację zabudowy przemysłowej do nowych funkcji społecznych i gospodarczych;
- Porządkowanie i przygotowanie terenów wzdłuż ulicy Bogucickiej w celu nadania im nowej funkcji prospołecznej;
- Rewitalizacja terenów zdegradowanych po byłej kopalni węgla kamiennego Kleofas;
- Budowa 4 budynków biurowych (EC01, EC02, EC03, EC04) wraz z garażami o dwóch kondygnacjach podziemnych oraz z naziemnymi miejscami postojowymi. Projekt zakłada kontynuację budowy zespołu zabudowy usługowo-biurowej wraz z realizacją planu zagospodarowania terenu na obszarze zdegradowanym przy ul. Konduktorskiej.
- Nowy Wełnowiec - realizacja zrównoważonej przestrzeni publicznej – park Helgoland - nowe zagospodarowanie przestrzeni wspólnej w rejonie ul. Lwowskiej;
- Rewitalizacja terenu byłej kopalni KWK Katowice wraz z adaptacją budynków na funkcje kulturalno-społeczne.

Ponadto w dokumencie przewidziano szereg zadań o charakterze edukacyjnym, społecznym, kulturalnym. W dokumencie zamieszczono, także charakterystykę dopuszczalnych, kierunkowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wpisujących się w cele i kierunki działań GPR Katowice.

W aspekcie środowiskowym w projekcie GPR wyróżniono również kierunki działań odnoszących się do ograniczania lub eliminacji negatywnych zjawisk, do których zaliczyć należy: wspieranie rozwiązań dostępnej i włączającej błękitnej i zielonej infrastruktury, podejmowanie działań na rzecz poprawy jakości powietrza; ograniczenie negatywnych efektów związanych z hałasem; ograniczenie negatywnych efektów związanych z zatłoczeniem komunikacyjnym; zmniejszenie energochłonności, śladu węglowego budynków; podejmowanie działań na rzecz ochrony istniejących terenów zieleni oraz zazielenienia obszaru dzielnicy i wzmocnienia bioróżnorodności istniejących terenów rekreacyjnych; przywrócenie pożądanego stanu zagospodarowania terenów.

Podsumowując, przedkładany dokument stanowi kontynuację dotychczas prowadzonego procesu rewitalizacji Katowic. Analizowany dokument bazuje na pewnym stopniu ogólności (który wynika z jego specyfiki). Dokument uwzględnia kierunki działań o charakterze społecznym jak i inwestycyjnym/infrastrukturalnym.

Z przedmiotowej dokumentacji wynika, iż planowane kierunki działań generalnie mają charakter pozytywny - realizacja zapisów ww. dokumentu nie powinna spowodować wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Poszczególne kierunki działań mogą wprawdzie w pewnym stopniu oddziaływać na środowisko, jednak w efekcie prognozuje się poprawę jakości środowiska i jego funkcjonowania. W części przypadków mogą wystąpić niekorzystne oddziaływania związane np. z etapem realizacji danej inwestycji (zwłaszcza o charakterze budowlanym/infrastrukturalnym/modernizacyjnym), jednak powinny to być oddziaływania stosunkowo krótkotrwałe o zasięgu lokalnym.

Biorąc pod uwagę rodzaj proponowanych w dokumencie działań oraz ich skalę przewiduje się, iż ich realizacja nie powinna pociągnąć za sobą oddziaływań skumulowanych o charakterze znaczącym, oddziaływań transgranicznych ani ryzyka dla zdrowia ludzi, czy zagrożenia dla środowiska.

Analizowany dokument bazuje na znacznym stopniu ogólności. Jednak przekazane informacje, na obecnym etapie - nie dają podstaw do przewidywania znaczącego oddziaływania realizacji założeń dokumentu na zlokalizowane na terenie gminy oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie – formy ochrony przyrody, w szczególności obszary Natura 2000 (bezpośrednio na terenie gminy nie występują obszary Natura 2000). Rodzaj opracowywanego dokumentu, wskazuje, iż jego realizacja powinna raczej sprzyjać ochronie terenów o podwyższonych walorach przyrodniczych.

Realizacja zadań zawartych w ww. projekcie ma na celu m.in. poprawę stanu środowiska, a tym samym m.in. poprawę komfortu życia mieszkańców.

Reasumując, po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w przedłożonej dokumentacji należy stwierdzić, że przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska oraz ochrony przyrody – wdrożenie ustaleń tego dokumentu nie będzie się wiązało z wystąpieniem znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Ponadto, przedmiotowy dokument dotyczy obszarów w granicach jednej gminy (co czyni zadość wymaganiom odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wskazanym w art. 48. ust. 3 ustawy przywołanej na wstępie).

Biorąc powyższe pod uwagę, w świetle zapisów art. 48 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - uwzględniając uwarunkowania określone w art. 49 ww. ustawy - odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice” - jest możliwe.

z up. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
Przemysław Skrzypiec
Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
/podpisano elektronicznie/